

SAKU VALLA EELARVESTRAATEEGIA

Sisukord

SISUKORD -----	1
SISSEJUHATUS -----	2
1 ÜLEVAADE SAKU VALLA KONSOLIDEERIMISGRUPIST -----	3
1.1 KONSOLIDEERIMISGRUPI STRUKTUUR-----	3
1.2 SAKU VALLA JA AS SAKU MAJA MAJANDUSLIKU OLUKORRA ANALÜÜS JA ARENGU PROGNOOS-----	3
2 SAKU VALLA KONSOLIDEERIMISGRUPI EELARVESTRATEEGIA 2019–2023 -----	5
2.1 SAKU VALLA JA AS SAKU MAJA KONSOLIDEERITUD EELARVESTRATEEGIA-----	5
2.2 AS SAKU MAJA EELARVESTRATEEGIA-----	6
2.3 SAKU VALLA EELARVESTRATEEGIA -----	7
3 SAKU VALLA PÕHITEGEVUSE TULUDE PROGNOOS	9
4 SAKU VALLA PÕHITEGEVUSE KULUDE PROGNOOS	11
5 SAKU VALLA INVESTEERIMISTEGEVUSE PROGNOOS -----	14
6 SAKU VALLA FINANTSEERIMISTEHINGUTE PROGNOOS -----	24
7 SAKU VALLA LIKVIIDSETE VARADE MUUTUSE PROGNOOS -----	27

Sissejuhatus

Eelarvestrateegia on viie eelseisva eelarveaasta finantsplaan, mis on koostatud Saku valla arengukavas 2019–2035 sätestatud tegevuste elluviimiseks. Valla eelarvestrateegia koostamise lähtealuseks on Rahandusministeeriumi majandusprognosid.

Eelarvestrateegia on koostatud tekkepõhiselt. Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele on eelarve osad järgmised:

- põhitegevuse tulud,
- põhitegevuse kulud,
- investeerimistegevus,
- finantseerimistegevus,
- likviidsete varade muutus.

Strateegias esitatakse:

- Saku valla ja AS Saku Maja majandusliku olukorra analüüs ja arengu prognoos eelarvestrateegia perioodiks;
- valla eelnenud aasta tegelikud, jooksva aasta eeldatavad ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositavad põhitegevuse tulud, põhitegevuse kulud, investeeringud koos finantseerimisallikatega, eeldatav finantseerimistegevuse maht ning likviidsete varade muutus;

- põhitegevuse tulem ja arvnäitajad, mis on vajalikud põhitegevuse tulemi ja netovõlakoormuse arvutamiseks;
- eelneva, käesoleva ja järgneva viie majandusaasta netovõlakoormus.

Eelarvestrateegia on koostatud lähtudes vajadusest, et arengukavas kirjeldatud tegevused oleksid kooskõlas Saku valla eelarveliste vahenditega. Lähtutud on tulude prognoosist, laenuvõimekusest, tegevuskuludest ja investeeringute vajadusest. Andmed on toodud tegevusvaldkondade lõikes ja tegevusvaldkondade siseselt asutuste ja tegevuste lõikes.

Arengukava ja eelarvestrateegia on aluseks valla eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel ja investeeringute kavandamisel.

Valla eelarvestrateegiat uuendatakse iga aasta koos arengukava ülevaatamisega, täpsustades nelja eelseisva aasta kavasad ning seades plaanid viiendaks aastaks. Arengukava seire käigus vaadatakse üle eesmärkide täitmine ning seatakse uued eesmärgid järgneva eelarvestrateegia perioodiks, võttes arvesse valdkondade arengukavad ning laekunud ettepanekud.

1 Ülevaade Saku valla konsolideerimisgrupist

1.1 Konsolideerimisgrupi struktuur

Saku valla eelarvelisel finantseerimisel on 12 asutust:

- Saku Vallavalitsus kui ametiasutus, mis teostab avalikku võimu;
- Saku Vallavalitsuse hallatavad asutused:
 - Saku Valla Spordikeskus
 - Saku Valla Noortekeskus
 - Saku Vallaraamatukogu
 - Saku Valla Kultuurikeskus
 - Saku Lasteaed Päikesekild
 - Saku Lasteaed Terake
 - Kurtna Kool (lasteaed-põhikool)
 - Kajamaa Kool (põhikool)
 - Saku Gümnaasium
 - Saku Muusikakool
 - Saku Päevakeskus

Saku valla konsolideerimisgruppi kuulub tütarettevõtte AS Saku Maja, milles Saku vallal on 100%-line osalus.

1.2 Saku valla ja AS Saku Maja majandusliku olukorra analüüs ja arengu prognoos

Konservatiivne eelarvepoliitika on hoidnud Saku valla finantsiliselt heal järjel. Eesmärgiks on langetada eelarvepoliitilised otsused eelarvestrateegia koostamise käigus ning arvestada kõikide rahastamisallikatega (lisaks maksutuludele ka toetused jms).

Valla poolt pakutavate avalike teenuste maht ja võimalused sõltuvad kõige enam tulumaksu laekumisest.

2015. aastal suurenes elanike arv võrreldes 2014. aastaga 1,1% ehk lisandus 100 elanikku. Tulumaksu laekumine suurenes 7,04% ehk 542 871 eurot.

2016. aastal suurenes elanike arv võrreldes 2015. aastaga 2,2% ehk lisandus 208 elanikku. Tulumaksu laekumine suurenes 7,5% ehk 619 174 eurot.

2017. aastal suurenes elanike arv võrreldes 2016. aastaga 2,8% ehk lisandus 273 elanikku. Tulumaksu laekumine suurenes 7,6% ehk 672 017 eurot.

2018. aastal suurenes elanike arv võrreldes 2017. aastaga 3,5% ehk lisandus 342 elanikku. Tulumaksu laekumine suurenes 12,8% ehk 1 218 283 eurot.

2019. aastal suurenes elanike arv võrreldes 2018. aastaga 2,9% ehk lisandus 292 elanikku. Tulumaksu laekumine suurenes 13,2% ehk 1 437 874 eurot.

Tulumaksu kasvuks oli 2020. aastal planeeritud võrreldes 2019. aasta laekumisega 7,3% kuid lisaeelarvega vähendatakse 2020. aasta

prognoosi 13,4%. Aastatel 2021–2025 on tulumaksu kasvuks igal aastal planeeritud 5,0%.

Saku valla põhitegevuse tulem kasvab kavandatud tulumaksu laekumise kasvu ning kaupade ja teenuste müügist laekuva tulu arvelt.

AS Saku Maja finantsseisundit mõjutavad 2020. aastal eelkõige Keila jõe reoveekogumisala veeprojekt. Veemajanduse tulud suurenevad lisanduvate liitujate arvel ning kulud vähenevad tulenevalt reovee ärajuhtimise mahu muutusest. Võrguteenuse ja elektrimüügi osas on oluline roll avatud elektriturul, mis on oluliselt

suurendanud võrguettevõtja kohustusi, andes samas juurde võimaluse teenida elektrienergia vahendamise eest kasumit. AS Saku Maja teenuste hinnakujundust mõjutavad oluliselt Konkurentsiameti otsused ning meetodikad. Järgnevatel perioodidel on plaanis suunata investeeringud Keila jõe reoveekogumisala väljaehitamisele. Strateegiaperioodi tulude ja kulude arvestamisel on kõik eelpool toodud mõjud arvesse võetud.

2 Saku valla konsolideerimisgrupi eelarvestrateegia 2020–2025

2.1 Saku valla ja AS Saku Maja konsolideeritud eelarvestrateegia

Konsolideeritud	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulud kokku	22 297 291	22 218 565	22 601 857	23 662 845	24 704 193	25 812 257	26 952 078
Põhitegevuse kulud kokku	18 120 775	19 305 497	19 555 463	20 098 275	20 707 352	21 369 230	22 037 887
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud</i>	27 440	4 708	2 149	0	0	0	0
Põhitegevustulem	4 176 515	2 913 068	3 046 394	3 564 569	3 996 841	4 443 027	4 914 192
Investeeringustegevus kokku	-10 628 363	-8 901 816	-4 021 491	-8 083 948	-8 451 000	-4 339 080	-3 397 300
Eelarve tulem	-6 451 847	-5 988 748	-975 097	-4 519 379	-4 454 159	103 947	1 516 892
Finantseerimistegevus	4 807 881	4 736 892	248 504	3 729 697	4 068 474	-637 378	-2 041 694
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-1 354 508	-38 969	-427 593	-390 682	13 315	-134 431	-25 802
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	289 458	1 212 887	299 000	399 000	399 000	399 000	499 000
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 624 754	1 585 785	1 158 192	767 510	780 825	646 394	620 591
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	9 214 713	13 951 605	14 200 109	17 929 806	21 998 280	21 360 902	19 319 208
Netovõlakoormus (eurodes)	7 589 959	12 365 820	13 041 917	17 162 296	21 217 455	20 714 508	18 698 617
Netovõlakoormus (%)	34,0%	55,7%	57,7%	72,5%	85,9%	80,3%	69,4%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	22 297 291	22 218 565	22 601 857	21 387 416	23 981 045	25 812 257	26 952 078
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100,0%	100,0%	100,0%	90,4%	97,1%	100,0%	100,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	14 707 332	9 852 745	9 559 939	4 225 120	2 763 590	5 097 749	8 253 462

2.2 AS Saku Maja eelarvestrateegia

AS Saku Maja	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulud kokku (+)	3 621 463	3 899 590	3 919 088	4 003 688	4 124 561	4 254 700	4 367 700
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	510 352	520 135	530 970	541 589	552 421	552 421	552 421
Põhitegevuse kulud kokku (+)	3 041 323	3 156 558	3 176 558	3 208 941	3 293 120	3 404 045	3 506 120
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	3 400	3 400	3 400	3 400	3 450	3 450	3 450
Põhitegevustulem	580 140	743 032	742 530	794 747	831 441	850 655	861 580
Investeeringustegevus kokku (+/-)	-1 936 063	-1 986 524	-1 765 682	-400 000	-480 000	-500 000	-500 000
Eelarve tulem	-1 355 923	-1 243 492	-1 023 152	394 747	351 441	350 655	361 580
Finantseerimistegevus (-/+)	1 250 122	981 510	1 125 682	-364 635	-364 635	-364 635	-364 635
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-251 266	-210 000	101 530	29 112	-14 194	-14 980	-4 055
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	-145 465	51 982	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	588 155	378 155	479 685	508 797	494 603	479 623	475 568
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	1 453 565	2 435 075	3 560 757	3 196 122	2 831 487	2 466 852	2 102 217
Netovõlakoormus (eurodes)	865 410	2 056 920	3 081 072	2 687 325	2 336 884	1 987 229	1 626 649
Netovõlakoormus (%)	23,9%	52,7%	78,6%	67,1%	56,7%	46,7%	37,2%

2.3 Saku valla eelarvestrateegia

Eelarvestrateegias kajastatud eesmärgid tulenevad läbi viidud arengukava seirest. Põhitegevuse tulemi suuruseks on 12,0–17,5% põhitegevuse tuludest. Investeeringud ja laenukoormused on arvestatud lubatud netovõlakoormuse piires.

Saku vald	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulud kokku	19 189 580	18 842 510	19 217 139	20 204 146	21 135 503	22 113 428	23 140 249
Maksutulud	12 746 880	11 871 242	12 448 704	13 049 789	13 680 929	14 343 625	15 039 456
sh tulumaks	12 321 213	11 449 242	12 021 704	12 622 789	13 253 929	13 916 625	14 612 456
sh maamaks	412 774	412 000	412 000	412 000	412 000	412 000	412 000
sh muud maksutulud	12 893	10 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 269 868	1 300 035	1 300 000	1 365 000	1 433 250	1 504 913	1 580 158
Saadavad toetused tegevuskuludeks	4 152 363	4 763 033	4 568 435	4 789 356	5 021 324	5 264 890	5 520 635
sh toetusfond	3 995 435	4 663 033	4 418 435	4 639 356	4 871 324	5 114 890	5 370 635
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	156 928	100 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000
Muud tegevustulud	1 020 469	908 200	900 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Põhitegevuse kulud kokku	15 593 204	16 672 474	16 913 275	17 434 323	17 970 103	18 521 056	19 087 638
Antavad toetused tegevuskuludeks	370 178	463 590	470 000	500 000	530 000	560 000	590 000
Muud tegevuskulud	15 223 026	16 208 883	16 443 275	16 934 323	17 440 103	17 961 056	18 497 638
sh personalikulud	9 548 324	10 066 286	10 368 275	10 679 323	10 999 703	11 329 694	11 669 585
sh majandamiskulud	5 673 377	6 069 330	6 000 000	6 180 000	6 365 400	6 556 362	6 753 053
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud</i>	27 440	4 708	2 149	0	0	0	0
sh muud kulud	1 325	73 267	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000
Põhitegevuse tulem	3 596 375	2 170 036	2 303 864	2 769 822	3 165 400	3 592 372	4 052 612
Investeeringustegevus kokku	-8 692 300	-6 915 292	-2 255 809	-7 683 948	-7 971 000	-3 839 080	-2 897 300
Põhivara müük (+)	35 258	85 000	0	0	0	0	0
Põhivara soetus (-)	-6 380 251	-10 326 194	-2 156 006	-7 483 948	-7 721 000	-3 539 080	-2 597 300
<i>sh projektide omaosalus</i>	-6 186 675	-6 867 519	-2 055 809	-7 483 948	-7 721 000	-3 539 080	-2 597 300
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	193 577	3 507 544	100 197	0	0	0	0
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-2 150 462	0	0	0	0	0	0

Saku vald	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	-356 000	0	0	0	0	0	0
Finantstulud (+)	155	0	0	0	0	0	0
Finantskulud (-)	-34 577	-181 642	-200 000	-200 000	-250 000	-300 000	-300 000
Eelarve tulem	-5 095 924	-4 745 256	48 055	-4 914 126	-4 805 600	-246 708	1 155 312
Finantseerimistegevus	3 557 759	3 755 382	-877 178	4 094 332	4 433 109	-272 743	-1 677 059
Kohustiste võtmine (+)	4 500 000	5 330 000	1 000 000	5 500 000	6 400 000	2 300 000	1 000 000
Kohustiste tasumine (-)	-942 241	-1 574 618	-1 877 178	-1 405 668	-1 966 891	-2 572 743	-2 677 059
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-1 103 242	171 031	-529 123	-419 794	27 509	-119 451	-21 747
Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+ /-)	434 923	1 160 905	300 000	400 000	400 000	400 000	500 000
sh kohustiste muutus (+ suurenemine/ - vähenemine)	0	0	300 000	400 000	400 000	400 000	500 000
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 036 599	1 207 630	678 507	258 713	286 222	166 771	145 023
Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	7 761 148	11 516 530	10 639 352	14 733 684	19 166 793	18 894 050	17 216 991
Netovõlakoormus (eurodes)	6 724 549	10 308 900	9 960 845	14 474 971	18 880 571	18 727 279	17 071 968
Netovõlakoormus (%)	35,0%	54,7%	51,8%	71,6%	89,3%	84,7%	73,8%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	19 189 580	18 842 510	19 217 139	16 618 934	18 992 399	21 554 232	23 140 249
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	100,0%	100,0%	100,0%	82,3%	89,9%	97,5%	100,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	12 465 031	8 533 610	9 256 293	2 143 963	111 828	2 826 952	6 068 282
Põhitegevuse tulude muutus	-	-1,81%	1,99%	5,14%	4,61%	4,63%	4,64%
Põhitegevuse kulude muutus	-	6,92%	1,44%	3,08%	3,07%	3,07%	3,06%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,23	1,13	1,14	1,16	1,18	1,19	1,21

3 Saku valla põhitegevuse tulude prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse põhitegevuse tulude eelarveosasse maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused ja muud tegevustulud. Selles eelarveosas ei kajastata põhivara soetuseks saadavat sihtfinantseerimist, tulu põhivara, osaluste ning muude aktsiate ja osade müügist ning finantstulusid. Aastatel 2020–2025 kasvavad Saku valla tulud igal aastal keskmiselt 3,2%. Tulude kasv tuleneb peamiselt maksutulude kasvust. 2020. aastal mõjutab tulude langust üksikisiku tulumaksu prognoosi vähendamine lisaeelarvega.

Aastatel 2021–2025 prognoositakse tulumaksu laekumise kasvuks 5,0% aastas. Kavandamisel on aluseks võetud Saku valla 2020. aasta lisaeelarve, kus tulumaksu laekumise prognoosi on võrreldes 2019. aasta tegelikult tuluga vähendatud 7,1%. Sellise kasvuga jõuab tulumaksu laekumine 2019. aasta tasemele 2022. aasta lõpuks. Samuti on prognoosi aluseks asjaolu, et füüsilise isiku maksustatavast tulust laekub maksumaksja elukohajärgsele kohalikule omavalitsusele 11,96%. Maksumaksja elukohana kalendriaastal arvestatakse sama kalendriaasta 1. jaanuari seisuga registrisse kantud elukohta. 2019. aastal suurenes maksumaksjate arv 4,4% ehk lisandus 225 maksumaksjat.

Tulude prognoosimisel on arvestatud järgmisi põhimõtteid:

- Seoses valla maksumaksjate arvu ja keskmise palga kasvuga on planeeritud tulumaksu laekumise kasv eelarvestrateegia perioodil 5,0% aastas.
- Maamaksuseaduse alusel võib kohalik omavalitsus kehtestada üldiseks maksumääraks 0,1–2,5% maa maksustamishinnast. Üldine maamaksumäär on alates

1. jaanuarist 2017 2,5% maa maksustamishinnast ning põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaksumäär on 2,0% maa maksustamishinnast aastas.

- Lasteaedade kohatasu baashind on 2020. aastast 20% Vabariigi Valitsuse kehtestatud töötasu kuu alammäärast. Kui lapse ja mõlema vanema või üksikvanema rahvastikuregistrijärgne elukoht on 1. jaanuari seisuga Saku vald, on kohatasu kuus 10% Vabariigi Valitsuse kehtestatud töötasu kuu alammäärast. Samas on arvesse võetud, et kõik rühmad ei ole komplekteeritud maksimaalse piirini.
- Kultuuriasutuste omatulu kasvuks on kavandatud alates 2021. aastast 5% aastas kogu eelarvestrateegia perioodil.
- Eelarvestrateegia perioodiks on kavandatud Saku Valla Spordikeskuse tulude kasv 5-10% aastas, mis on tingitud uue valminud spordihoone laiematest kasutusvõimalustest.
- Riigi poolt eraldatav üldhariduskoolide pidamiseks antav toetus suureneb keskmiselt 5%. Hariduskulude toetuse prognoosimisel on arvestatud, et kavandatavad tulud katavad kavandatud kulusid (üldhariduskoolide õpetajate palgakulu).
- Maavara kaevandamisest saadava tulu planeerimisel on arvesse võetud 2019. aasta tegelikku laekumist, mis oli 956 000 eurot ning käimasolevaid ja eelarvestrateegia perioodil alustatavaid teede rekonstrueerimisi ja ehitusi. Sellest tulenevalt on kavandatud saadavat tulu 2020. aastal 868 200 eurot ja 2021–2025 igal aastal 900 000 eurot.

Tabelis 1 on esitatud Saku valla eelmise aasta tegelikud ning käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositud põhitegevuse tulud.

Tabel 1 Põhitegevuse tulud 2019–2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulud kokku	19 189 580	18 842 510	19 217 139	20 204 146	21 135 503	22 113 428	23 140 249
Maksutulud	12 746 880	11 871 242	12 448 704	13 049 789	13 680 929	14 343 625	15 039 456
sh tulumaks	12 321 213	11 449 242	12 021 704	12 622 789	13 253 929	13 916 625	14 612 456
sh maamaks	412 774	412 000	412 000	412 000	412 000	412 000	412 000
sh muud maksutulud	12 893	10 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 269 868	1 300 035	1 300 000	1 365 000	1 433 250	1 504 913	1 580 158
Saadavad toetused tegevuskuludeks	4 152 363	4 763 033	4 568 435	4 789 356	5 021 324	5 264 890	5 520 635
sh toetusfond	3 995 435	4 663 033	4 418 435	4 639 356	4 871 324	5 114 890	5 370 635
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	156 928	100 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000
Muud tegevustulud	1 020 469	908 200	900 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000

4 Saku valla põhitegevuse kulude prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse põhitegevuse kulude eelarveosasse antavad toetused ja muud tegevuskulud. Selles eelarve osas ei kajastata põhivara soetuseks antavat sihtfinantseerimist, põhivara soetust, osaluste ning muude aktsiate ja osade soetust ning finantskulusid.

Kõikides valla asutustes on majandamiskulud kavandatud nende kokkuhoiu vajadust silmas pidades. Eelarvestrateegias kajastatavate uute tegevuste alustamisel tuleb vajadusel arvestada:

- valdkondade siseselt prioriteetide ümberseadmisega;
- valdkondade siseselt eelarveliste vahendite kasutamise paindlikkusega ja vajadusepõhisusega;
- kokkuhoiu võimalustega ja säästliku majandamisega.

Eelarvestrateegia perioodil kasvavad kulud keskmiselt 2,7%. Kulude prognoosimisel on arvestatud järgmisi põhimõtteid:

- Kõikide asutuste palgafondide kasvu korrigeeritakse aasta eelarvega vastavalt toetusfondist saadavale hariduskulude toetusele, riigi kehtestatavale õpetaja palga alammäärale, majandusprognoosile ning valla eelarveliste vahendite olemasolule.
- Kaasava eelarve jaoks on arvestatud 20 000 eurot igal aastal.

01 Üldised valitsussektori teenused

- Reservfondi suuruseks on arvestatud 75 000 eurot.

03 Avalik kord

- Päästealase tegevuse toetuseks on kavandatud 1 euro vallaelaniku kohta. Toetus jagatakse võrdselt MTÜ Saku Priitahtlikud Pritsimehed ning MTÜ Tõdva Vabatahtlik Pääste vahel.

04 Majandus

- Endiste aiandusühistute teede valla omandisse võtmisega kaasneb arvestuslikult aastane hoolduskulu 200 000 eurot. Hetkel on arvestatud teede järk-järgulise omandisse võtmisega vastavalt elanike lisandumisele. Osaliselt on täiendavate kuludega arvestatud.

05 Keskkonnakaitse

- Vääna jõe puhastamiseks on kavandatud strateegia perioodil igaks aastaks 5 000 eurot.
- 2021. aasta eelarvesse on kavandatud Saku mõisapargi tiigist setete eemaldamiseks 50 000 eurot.

07 Tervishoid

- Alates 2021. aastast, pärast uue tervisekeskuse hoone valmimist ei ole eelarvestrateegiasse kavandatud vahendeid OÜ Saku Tervisekeskus kulude katmiseks.

08 Vaba aeg, kultuur

- Mittetulundussektori ja kodanikualgatuse toetusfondi suuruseks on kavandatud koos eelisarendatavate spordialade klubide tegevustoetusega 75 000 eurot.
- Kiisa Vabaajakeskuse vabaajaala väljaehitamiseks on kavandatud 30 000 eurot.
- 2021–2022 on arvestatud igaks aastaks väljõusaali ja raudteeäärse rekreatsiooniala täienduseks ja arenduseks 10 000 eurot.
- Saku Valla Noortekeskuse eelarvesse on kavandatud vahendid Jaapani Saku ja Eesti Saku noortevahetuse läbiviimiseks. Samuti on plaanis suurendada malevakohtade arvu.
- 2020. aastast alates on õllekultuuri pealinna tiitli raames toimumas erinevaid kultuuriüritusi, nende hulgas „Sack von Sound“.

09 Haridus

- 2021. aasta lõpuks saab Saku Lasteaed Terake täiendavad ruumid Saku alevikus aadressil Pargi 27, mille ülalpidamise ja täiendavate personalikuludega tuleb järgmistel aastatel arvestada.
- Eelarvestrateegia perioodil vajavad parandamist ja kaasajastamist lasteaedade õuealade mänguvahendid.
- Kajamaa Koolile luuakse tänapäevased õppetingimused koos nõustamis- ja tugiteenuste keskusega
- Täiendavad vahendid huviharidusteenuse ostmiseks naaberomavalitsustelt alates 2021. aastast.

10 Sotsiaalne kaitse

- 2020. aastal kavandati hooldajatoetuse tõus, eelarvesse on lisatud täiendavad vahendid 30 000 eurot.
- Saku Päevakeskusele luuakse täiendavad ruumid pakutavate teenuste kvaliteedi tõstmiseks.

Tabelis 2 on esitatud Saku valla eelmise aasta tegelikud ning käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositud põhitegevuse kulud.

Tabel 2 Põhitegevuse kulud 2020–2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse kulud kokku	15 593 204	16 672 474	16 913 275	17 434 323	17 970 103	18 521 056	19 087 638
Antavad toetused tegevuskuludeks	370 178	463 590	470 000	500 000	530 000	560 000	590 000
Muud tegevuskulud	15 223 026	16 208 883	16 443 275	16 934 323	17 440 103	17 961 056	18 497 638
sh personalikulud	9 548 324	10 066 286	10 368 275	10 679 323	10 999 703	11 329 694	11 669 585
sh majandamiskulud	5 673 377	6 069 330	6 000 000	6 180 000	6 365 400	6 556 362	6 753 053
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud asutusrendimaksed</i>	27 440	4 708	2 149	0	0	0	0
sh muud kulud	1 325	73 267	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000

5 Saku valla investeerimistegevuse prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse investeerimistegevuse eelarveosasse põhivara soetus ja müük, põhivara soetuseks saadav ja antav sihtfinantseerimine, osaluste soetus ja müük, muude aktsiate ja osaluste soetus ja müük, antavad ning tagasilaekuvad laenud, finantskulud- ja tulud. Investeerimistegevuse eelarves on kajastatud ka sihtfinantseerimisega seotud tehingud, mille korral sihtfinantseerimise ülekandja kannab raha otse üle tarnijale, kellelt Saku vald saab kaupu või teenuseid.

Strateegiaperioodi investeeringute, finantseerimistehingute ja likviidsete varade muutuse osas on järgitud, et otsused oleksid jätkusuutlikud ja kõiki rahastamisallikaid ühtselt käsitlevad.

Investeeringute liigitus erineb arengukavas toodud tegevuskava liigitusest, kuna eelarvevahendid on jaotatud vastavalt eelarve klassifikaatoritele.

Investeeringute tabelis on toodud investeerimistegevuse eelarveosas kajastatud põhivara soetus. Projektipõhistel põhivara soetustel on eraldi välja toodud saadav sihtfinantseering ning omafinantseering.

Tabelis 3 ja 4 on esitatud Saku valla eelmise aasta tegelikud ning käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks kavandatud investeeringud.

2020.–2025. aastate olulisemad investeeringud on:

04 Majandus

- 2020. aastal on teede ehituseks ja rekonstrueerimiseks kavandatud vahendeid 1 095 331 eurot, sellest valla teede

ehituseks ja remondiks teehoiukava järgi 637 175 eurot. Teede ja tänavate ühisveevärgi ja kanalisatsioonitrasside ehitusjärgseks taastamiseks on kavandatud vahendeid 451 740 eurot. Aastatel 2021–2025 on teede ehituse eelarve kokku 6 403 536 eurot, millest kergliiklusteede ehituseks on kavandatud 3 324 760 eurot ja ÜVK renoveerimistöde järgne teede taastamine 608 483 eurot.

05 Keskkonnakaitse

- Aastatel 2020–2021 on kavandatud Tõdva ja Lokuti puhastite rajamine kogusummas 160 000 eurot, millest elanike omaosalus moodustab 64 000 eurot. Aastatel 2021–2024 on kavandatud 380 000 eurot Saku mõisapargi ja tiigi heakorrastamiseks, sellest 110 000 eurot on ette nähtud mõisaparki silla ehituseks, 150 000 mõisapargi müüri taastamiseks ja 70 000 risttiigi sildade ehitamiseks ja pargiteede korrastamiseks ning 50 000 setete eemaldamiseks.

06 Elamu- ja kommunaalmajandus

- 2020.–2021. aastal on kavandatud tänavavalgustuse ehituseks ja rekonstrueerimiseks kokku 1 628 996 eurot, millest saadav sihtfinantseering on 943 197 eurot. 2022.–2024. aastal on tänavavalgustuse rekonstrueerimiseks kavandatud kokku 700 000 eurot.
- 2020. aasta eelarves on 15 000 eurot Saku aleviku mõisapargi jalgteede valgustuse projekteerimiseks ja 2021. aastal 55 000 eurot ehitamiseks, et muuta park turvalisemaks, atraktiivsemaks ja inimsõbralikumaks vaba aja veetmise kohaks.
- 2020. aastal on eelarves 1 683 312 eurot uue vallamaja ehituseks ja sisustamiseks.

- 2020. aasta eelarvesse on kavandatud 2 108 923 eurot Saku alevikku sotsiaaleluruumide (üürielamu sotsiaalmajanduslikult vähekindlustatud isikutele) ehitamiseks. Projekti omaosaluseks on kavandatud 1 049 423 eurot. Ehitus valmib 2021. aastal.
- 2020. aastal on eelarves uue tervisekeskuse ehituseks 2 361 738 eurot. Projekti elluviimiseks saadav sihtfinantseering on 942 705 eurot ja valla omaosalus on kavandatud 1 419 033 eurot.

08 Vaba aeg, kultuur

- 2021. aastal on kavandatud 20 000 eurot Saku kelgu- ja suusamäe edasiarendamise projekti koostamiseks.
- 2021.-2022. aastateks on kavandatud 160 000 eurot uue rajatraktori soetamiseks ja suusasilla ehitamiseks.
- 2022. aastal on kavandatud skate-pargi kolimiseks ja arendamiseks 120 000 eurot ning uue mänguväljaku rajamiseks 2021. aastal 25 000 eurot.
- 2020. aastal Saku Valla Noortekeskuse ruumide renoveerimisprojekti koostamiseks 34 600 eurot ja ehituseks 2022.-2023. aastal 497 000 eurot.
- Aastatel 2020 ja 2022–2024 on kavandatud 40 000 eurot rekreatsiooniala projekteerimiseks ja arendamiseks.
- Saku Valla Spordikeskuse ujula osa laiendamiseks ja tehnosüsteemide rekonstrueerimiseks on kavandatud 2024. aastal 340 000.
- 2024. aastal on Kiisa Vabaajakeskuse vabaaja-ala väljaehitamiseks planeeritud 30 000 eurot ja Kõrnumäe karjääri korrastamiseks puhkealaks 200 000 eurot.

09 Haridus

- 2020. aasta eelarves on kavandatud 620 000 eurot Saku Lasteaia Terake laiendamiseks, millest 560 000 eurot on riigi 2020. aasta lisaeelarvest saadav uute investeeringute toetus.
- 2021.–2023. aastal on kavandatud uue kooli ehitamiseks kokku 9 200 000 eurot, millest 200 000 eurot on kavandatud hoone projekteerimiseks 2021. aastal.
- 2023.–2024. aastal on eelarvesse kavandatud 1 530 000 eurot Kajamaa Kooli ruumide kohaldamiseks Saku alevikus.
- 2024.–2025. aastal on planeeritud 1 226 000 eurot uue lasteaia ehitamiseks Tännassilma piirkonda koostöös Saue vallaga.

10 Sotsiaalne kaitse

- 2021. aastal on kavandatud kokku 100 000 eurot Saku Päevakeskusele ruumide rekonstrueerimiseks.

Tabel 3 Investeeringud valdkondade järgi 2019–2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
01 Üldised valitsussektori teenused	0	6 400	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	6 400	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
03 Avalik kord ja julgeolek	0	24 090	42 000	17 000	30 000	5 000	35 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	24 090	42 000	17 000	30 000	5 000	35 000
04 Majandus	367 988	1 130 331	1 155 208	2 136 948	1 452 000	1 309 080	857 300
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	367 988	1 130 331	1 155 208	2 136 948	1 452 000	1 309 080	857 300
05 Keskkonnakaitse	285 641	155 000	200 000	150 000	230 000	280 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	171 190	82 000	32 000	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	114 451	73 000	168 000	150 000	230 000	280 000	0
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	1 382 723	7 694 171	166 798	288 000	200 000	300 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	22 387	2 877 005	68 197	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 360 336	4 817 166	98 601	288 000	200 000	300 000	0
08 Vabaalg, kultuur ja religioon	4 265 585	466 382	135 000	317 000	410 000	580 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	4 265 585	466 382	135 000	317 000	410 000	580 000	0
09 Haridus	78 314	849 820	342 000	4 560 000	5 384 000	1 050 000	1 690 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	560 000	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	78 314	289 820	342 000	4 560 000	5 384 000	1 050 000	1 690 000
10 Sotsiaalne kaitse	0	0	100 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	100 000	0	0	0	0
KÕIK KOKKU	6 380 251	10 326 194	2 156 006	7 483 948	7 721 000	3 539 080	2 597 300
<i>sh toetuse arvelt</i>	193 577	3 519 005	100 197	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	6 186 674	6 807 189	2 055 809	7 483 948	7 721 000	3 539 080	2 597 300

Tabel 4 Investeeringuobjektid 2019–2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
01 Üldised valitsussektori teenused	0	6 400	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Vallavalitsuse IT investeeringud	0	6 400	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	6 400	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
03 Avalik kord ja julgeolek	0	24 090	42 000	17 000	30 000	5 000	35 000
Tuletõrje veevõtukohtade rajamine	0	24 090	30 000	5 000	30 000	5 000	35 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	24 090	30 000	5 000	30 000	5 000	35 000
Varutoitegeneraatorite soetamine evakuatsioonikohtadesse	0	0	12 000	12 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	12 000	12 000	0	0	0
04 Majandus	367 988	1 130 331	1 155 208	2 136 948	1 452 000	1 309 080	857 300
Teede ja tänavate ühisveevärgi- ja kanalisatsioonitrasside ehitusjärgne taastamine	0	451 740	608 483	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	451 740	608 483	0	0	0	0
Kergliiklusteede rajamine	0	6 416	157 332	673 348	960 000	1 264 080	270 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	6 416	157 332	673 348	960 000	1 264 080	270 000
Teede ja tänavate rekonstrueerimine vastavalt teehoiukavale	347 988	637 175	389 393	1 448 600	0	45 000	587 300
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	347 988	637 175	389 393	1 448 600	0	45 000	587 300
Roobuka jaama jalgrattaparkla	0	0	0	15 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	15 000	0	0	0
Vääna jõe promenaadi ja puhkeala väljaarendamine	0	0	0	0	492 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	492 000	0	0
Uue põhikooli arhitektuurikonkurss	0	15 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	15 000	0	0	0	0	0

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Saku aleviku keskusala väljakujundamine terviklikuks avalikuks ruumiks	0	20 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	20 000	0	0	0	0	0
Kaasav eelarve (soojakud Tõdva päästjatele ja Kurtna madalseiklusrada)	20 000	0	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	20 000	0	0	0	0	0	0
05 Keskkonnakaitse	285 641	155 000	200 000	150 000	230 000	280 000	0
Tõdva ja Lokuti puhastite rajamine	0	80 000	80 000	0	0	0	0
<i>sh elanike omaosalus</i>	0	32 000	32 000	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	48 000	48 000	0	0	0	0
Saku mõisapargi tiigi puhastamine	0	0	50 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	50 000	0	0	0	0
Saku mõisapargi sildade ehitamine	0	0	30 000	0	0	80 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	30 000	0	0	80 000	0
Mõisapargi korrastamine (müüri korrastamine, risttiigi sildade ehitamine, teede korrastamine)	0	0	40 000	150 000	30 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	40 000	150 000	30 000	0	0
Kurtna tiikide setetest puhastamine, kallaste ja paisu regulaatorite korrastamine	0	0	0	0	200 000	200 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	200 000	200 000	0
Süvamahutid hallatavate asutuste juurde	0	50 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	50 000	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	0	0	0
Saku kiriku ümbruse korrastamine	0	25 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	25 000	0	0	0	0	0
Saku jäätmejaama rajamine	285 641	0	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	171 190	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	114 451	0	0	0	0	0	0

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	1 382 723	7 694 171	166 798	288 000	200 000	300 000	0
Tihedama asustusega piirkondades energiasäästliku valgustuse rajamine, välisvalgustusvõrgu rekonstrueerimine	7 584	1 517 198	111 798	200 000	200 000	300 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	875 000	68 197	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	7 584	642 198	43 601	200 000	200 000	300 000	0
Mõisapargi jalgteede valgustuse rajamine		15 000	55 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	15 000	55 000	0	0	0	0
Metsanurme küla Annekese tee valgustite vahetus	0	8 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	8 000	0	0	0	0	0
Saku alevikku sotsiaaleluruumide rajamine		2 108 923	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	1 059 300	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	1 049 623	0	0	0	0	0
Vallavara haldus, Juubelitammede tee 15 hoone ehitus	1 239 433	1 683 312	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 239 433	1 683 312	0	0	0	0	0
Esmatasandi tervisekeskuse rajamine Saku alevikku	114 438	2 361 738	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	22 387	942 705	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	92 051	1 419 033	0	0	0	0	0
Rendipinnad	0	0	0	88 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	88 000	0	0	0
Mänguväljakute rajamine (Kurtna madalseiklusrada)	21 268	0	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	21 268	0	0	0	0	0	0
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon	4 265 585	466 382	135 000	317 000	410 000	580 000	0
Rekreatsiooniala projekteerimine ja arendamine	0	10 000	0	10 000	10 000	10 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	10 000	0	10 000	10 000	10 000	0
Saku valda väljõusaali, maahokiväljaku, moto-, ekstreem- ja seiklusspordirajatiste planeerimine ja rajamine	0	0	10 000	10 000	0	0	0

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	10 000	10 000	0	0	0
Saku Valla Noortekeskus	0	34 600	0	97 000	400 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	34 600	0	97 000	400 000	0	0
Saku Valla Kultuurikeskus	0	253 812	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	253 812	0	0	0	0	0
Saku Valla Spordikeskus	4 265 585	167 970	0	0	0	340 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	4 265 585	167 970	0	0	0	340 000	0
Suusaradade arendamine (rajamasina soetamine ja suusasilla ehitamine)	0	0	80 000	80 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	80 000	80 000	0	0	0
Saku kelgu- ja suusamäe arendamine (Nurme mäe arendamise projekt)	0	0	20 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	20 000	0	0	0	0
Saku aleviku avaliku mänguväljaku rajamine	0	0	25 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	25 000	0	0	0	0
Skatepargi kolimine ja arendamine	0	0	0	120 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	120 000	0	0	0
Kiisa Vabaajakeskuse vabaaja-ala väljaehitamine	0	0	0	0	0	30 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	0	30 000	0
Kõrnumäe karjääri korrastamine puhkealaks	0	0	0	0	0	200 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	0	200 000	0
09 Haridus	78 314	849 820	342 000	4 560 000	5 384 000	1 050 000	1 690 000
Saku Lasteaia Terake laienemine 2020	0	620 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	560 000	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	60 000	0	0	0	0	0

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Saku Lasteaia Terake laienemine (2025 - digituba, tugituba, huvituba ja õppealajuhataja kabinet)	0	0	0	0	0	0	234 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	0	0	234 000
Saku Lasteaia Terake piirdeaed, õueala mänguvahendid ja tartaankattega sportimisala	15 672	18 000	26 000	0	38 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	15 672	18 000	26 000	0	38 000	0	0
Saku Lasteaia Päikesekild remont ja õueala mängulinnak	35 518	35 670	51 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	35 518	35 670	51 000	0	0	0	0
Saku Gümnaasiumi investeeringud	0	176 150	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	176 150	0	0	0	0	0
Kurtna Kooli spordihoone fassaadi renoveerimine ja lisaklassi väljaehitamine II korrusele	0	0	30 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	30 000	0	0	0	0
Kurtna Kooli jahutussüsteemi väljaehitus	0	0	35 000	60 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	35 000	60 000	0	0	0
Kurtna Kooli päikesekollektori süsteemi remont ja uuendamine	0	0	0	0	16 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	16 000	0	0
Saku alevikku uue koolimaja projekteerimine ja ehitamine	0	0	200 000	4 500 000	4 500 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	200 000	4 500 000	4 500 000	0	0
Kajamaa Kooli üleviimine Saku alevikku	0	0	0	0	830 000	700 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	830 000	700 000	0
Uus lasteaed Tännasilma piirkonda	0	0	0	0	0	350 000	876 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	0	350 000	876 000
Saku Muusikakooli ruumide kohandamine	0	0	0	0	0	0	580 000

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	0	0	580 000
Toitlustus - kool	27 124	0	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	27 124	0	0	0	0	0	0
10 Sotsiaalne kaitse	0	0	100 000	0	0	0	0
Saku Päevakeskuse ruumide rekonstrueerimiseks	0	0	100 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	100 000	0	0	0	0

Tabelis 5 on esitatud arengukavast tulenevad tegevused, mille jaoks taotletakse võimalusel vahendeid erinevatest fondidest. Eelarvestrateegiasse ei ole kavandatud lisakulusid, projekti omafinantseering kaetakse vahendite olemasolul jooksva aasta eelarvest. Vahendite puudumisel projektitaotlust ei esitata.

Tabel 5 Fondidest taotletavad vahendid 2020–2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
05 Keskkonnakaitse						
Tõdva ja Lokuti puhastite rajamine (elanike omaosalus)	32 000	32 000	0	0	0	0
Süvamahutite rajamine hallatavate asutuste juurde	50 000	0	0	0	0	0
06 Elamu- ja kommunaalmajandus						
Tihedama asustusega piirkondades energiasäästliku valgustuse rajamine, välisvalgustusvõrgu rekonstrueerimine	875 000	68 197	0	0	0	0
Saku alevikku sotsiaaleluruumide rajamine	1 059 300	0	0	0	0	0
Saku esmatasandi tervisekeskuse rajamine	942 705	0	0	0	0	0
09 Haridus						
Saku Lasteaia Terake laienemine	560 000	0	0	0	0	0

6 Saku valla finantseerimistehingute prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse finantseerimistegevuse eelarveosasse laenude kapitalirendi- ja faktooringukohustuste võtmine ja täitmine, võlakirjade emitteerimine ja lunastamine ning teenuste kontsessioonikokkulepete alusel kohustuste võtmine ja tagasimaksmine.

Eelpool toodud investeerimistegevuse eelarveosas toodud investeeringud eeldavad lähiaastatel finantseerimistehingute mahu suurendamist, sest põhitegevuse tulud ei ole nende katmiseks piisavad. Finantseerimistehingute suurust mõjutavad kohaliku omavalitsuse üksuse juhtimise seaduses toodud nõuded netovõlakoormuse, põhitegevuse tulemi ja likviidsete varade arvutamise meetodika kohta.

Finantseerimistehingute kavandamisel on arvestatud järgmisi põhimõtteid.

- Raha jääk on aasta lõpul vähemalt 236 771 eurot.
- Laenukohustused on mõistlikul tasemel, et laenu tagasimakse ei suurendaks järgnevatel perioodidel liiga palju püsikulusid. Laenude võtmisel arvestatakse 10-aastase tagasimaksmise perioodiga.
- Põhitegevuse tulemi katab laenu põhiosa tagasimaksete ja laenu teenindamise kulud.

Tabelis 6 on esitatud Saku valla eelmise aasta tegelikud ning käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks kavandatud finantseerimistehingud.

Tabel 6 Finantseerimistehingud 2019–2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Finantseerimis-tegevus	3 557 759	3 755 382	-877 178	4 094 332	4 433 109	-272 743	-1 677 059
Kohustuste võtmine (+)	4 500 000	5 330 000	1 000 000	5 500 000	6 400 000	2 300 000	1 000 000
Kohustuste tasumine (-)	-942 241	-1 574 618	-1 877 178	-1 405 668	-1 966 891	-2 572 743	-2 677 059

Kuna Saku vallal on võimalus investeerida suuremas mahus, kui on planeeritav tegevustulude ja -kulude ülejääk, kaasatakse laenu raha või võimalusel finantseeritakse läbi konsolideerimisgrupi siseste vabade rahaliste vahendite ümberpaigutamise (kaasatakse AS Saku Maja).

Kaasates täiendavaid laenuvahendeid, tuleb arvestada, et võlakohustuse määr jääks kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses ettenähtud piiridesse. Põhitegevuse tuludena käsitletakse maksutuluseid, kaupade ja teenuste müügitulu, saadavaid toetusi ja muid tegevustuluseid. Põhitegevuse tulude eelarveosas ei planeerita põhivara müügitulu, põhivara soetuseks saadavat sihtfinantseerimist ega finantstuluseid. Põhitegevuse kuludena käsitletakse tegevuskuluseid ja antavaid toetusi. Põhitegevuse kulude eelarveosas ei planeerita põhivara soetuseks saadavat sihtfinantseerimist, põhivara soetust ega finantskuluseid.

Tabelis 7 on esitatud Saku valla eelmise aasta tegelik, käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodi netovõlakoormus.

Tabel 7 Netovõlakoormus 2019–2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulem	3 596 375	2 170 036	2 303 864	2 769 822	3 165 400	3 592 372	4 052 612
Neto-võlakoormuse ülemmäär (%)	100,0%	100,0%	100,0%	82,3%	89,9%	97,5%	100,0%
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	7 761 148	11 516 530	10 639 352	14 733 684	19 166 793	18 894 050	17 216 991
<i>sh kohustused, mis ei kajastu finantseerimis-tegevuses</i>	27 440	4 708	2 149	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	35,0%	54,7%	51,8%	71,6%	89,3%	84,7%	73,8%

Tabelis 8 on esitatud Saku valla eelmise aasta tegelikud ning käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks kavandatud laenukohustused.

Tabel 8 Laenukohustused 2019–2025

31.12.2019	7 761 148
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine	5 330 000
Võetud laenu tagasimaksmine	-1 574 618
31.12.2020	11 516 530
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine	1 000 000
Võetud laenu tagasimaksmine	-1 877 178
31.12.2021	10 639 352
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine	5 500 000
Võetud laenu tagasimaksmine	-1 405 668
31.12.2022	14 733 684
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine	6 400 000
Võetud laenu tagasimaksmine	-1 966 891
31.12.2023	19 166 793
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine	2 300 000
Võetud laenu tagasimaksmine	-2 572 743
31.12.2024	18 894 050
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine	1 000 000
Võetud laenu tagasimaksmine	-2 677 059
31.12.2025	17 216 991

7 Saku valla likviidsete varade muutuse prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse likviidsete varade muutuse eelarveosasse raha ja pangakontode, rahaturu- ja intressifondide aktsiate või osakute, soetatud võlakirjade saldode muutused. Likviidsete varade saldo suurenemine ja vähenemine kajastatakse vastavalt kas plussiga või miinusega.

Tabel 9 Likviidsete varade muutus 2019–2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Raha jääk aasta algul	2 139 841	1 036 599	1 207 630	678 507	258 713	286 222	166 771
Raha jäägi muutus	-1 103 242	171 031	-529 123	-419 794	27 509	-119 451	-21 747
Raha jääk aasta lõpul	1 036 599	1 207 630	678 507	258 713	286 222	166 771	145 023

Eelarvestrateegia on tasakaalus. Kui jooksva aasta eelarve koostamisel kujuneb aasta lõpu raha jääk suuremaks kui strateegias prognoositud, suunatakse see arengukavas toodud eesmärkide elluviimiseks või vähendatakse kavandatud laenuvahendeid.

Strateegiaperioodile kavandatud investeeringute võimalikust kallinemisest tulenevate kulude katmiseks on vajadusel võimalus müüa vallale kuuluvaid kinnistuid (Kiisa alevikus Kurtna tee 2, osa Saku alevikus Nurme tn 27 kinnistust, osa Saku alevikus Kannikese tn 1//3//3a/7//, Tallinna mnt 1a kinnistust). Kurtna tee 2 kinnistu võõrandatakse tingimusel, et hoone saab tulevikus kaubandus-teenindushooneks.

Kõik eelarvestrateegias toodud arvandmed on prognoositud kulude kokkuhoiu vajadust silmas pidades. Arvandmed täpsustatakse vastava aasta eelarvetes.